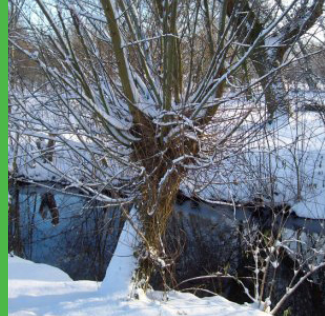

Nieuws brief

jeugdnatuurgroep De Biesboschonderzoekers!

jaargang 16 nr. 2
Biesbosch, januari 2020

Aan de kinderen en de ouders van de kinderen van de jeugdnatuurgroep De Biesboschonderzoekers

Programma 2020

De komende data waarop we na de kerstvakantie bijeenkomen:

Datum	Onderwerp
11 jan.	Nieuwjaarsspeurtocht
25 jan.	Vogeltelling en vogelvoer
8 feb.	Sterrenwacht ('s avonds! nadere informatie volgt)
22 feb.	Hazen en konijnen
7 mrt.	Insectenflat maken
21 mrt.	De bever
4 april	Boombladeren en boomknoppen
18 april	Eenden
2 mei	Waterdieren
15-16 mei	Jubiläum: overnachten in de biesbosch! (Nadere informatie volgt)
6 juni	Theekruiden/wildplukken
20 juni	Vlinders
4 juli	Kanoën ('s avonds! nadere informatie volgt)

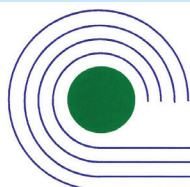
We beginnen altijd om 10.00 uur en eindigen om 12.00 uur in de groepsruimte van het Biesboschcentrum Dordrecht. Als we hiervan afwijken, staat dit in de lijst hierboven gemeld en sturen we een e-mail. Zorg altijd voor de kleding die bij het weer en de activiteit past en indien gewenst laarzen.

Met een heleboel goede voornemens gaan we weer beginnen in het nieuwe jaar! We hebben weer een programma gemaakt vol met leuke en leerzame natuur-activiteiten, waaronder een Biesbosch-overnachting, vanwege ons 15 jarig jubileum, twee avond activiteiten en een aantal klassiekers zoals: waterdieren, bevers en de nationale vogeltelling. Meer informatie over de speciale activiteiten volgt later.

Omdat er veel nieuwe kinderen bij de groep zijn gekomen willen wij (de begeleiding) ons verderop in deze nieuwsbrief graag aan jullie voorstellen. Patricia is helaas gestopt als leiding. Ze zorgde voor veel originaliteit en gezelligheid en we vinden het dus ook heel jammer. Wel zal ze er nog tijdens de jubileum overnachting bij zijn.

Bijeenkomst 7 september: Kennismaken met elkaar en met de Biesbosch

We zijn vandaag gestart met veel nieuwe deelnemers. In tweetallen hebben we kennisgemaakt over wat je aan leuke natuurervaringen hebt meegemaakt, wat je hebt gedaan in je vakantie en of je al eens in de Biesbosch bent geweest. Alle nieuwe kinderen bleken ook al leuke ervaringen te hebben gehad in de Biesbosch en waren super gemotiveerd om er nog meer over te weten te komen. We zijn met de pont naar het Griendmuseumpad overgevoerd en hebben daar een leuke wandeling gemaakt. Tijdens de wandeling hebben we het gehad over hoe de Biesbosch ontstaan is en wat het eigenlijk voor een gebied is. Onderweg kon niemand afblijven van de zaadjes van de Reuzenbalsemien. Die verdwenen bijna allemaal in de monden. Lekker zijn ze, ze smaken naar nootjes!

VVHB

Vereniging Vrijwilligers Hollandse Biesbosch

Nationaal Park
De Biesbosch

Natuur-weetjes:

We hebben heel veel determinatie zoekkaarten en boeken tot onze beschikking. Vaak hebben we hier wel een selectie van in onze rugtassen zitten en als we in het Biesboschcentrum zijn is het altijd mogelijk om hier een kijkje in te nemen. Als je het leuk vindt om een naam van een dier, plant, paddenstoel, etc. op te zoeken, vraag hier dan een van de begeleiding naar.

Daarnaast zijn er verschillende apps die kunnen helpen bij het determineren. Deze werken heel makkelijk, maak een foto en de app zoekt er een naam bij. Voor planten kun je bijvoorbeeld 'PictureThis' gebruiken en voor insecten 'ObsIdentify'. Let wel op dat deze apps nog heel erg in ontwikkeling zijn en je moet daarom het resultaat altijd even controleren.

Hoeveel stekels heeft een egel?

Het moet een enorm karwei geweest zijn, dat tellen van het aantal stekels, maar ooit heeft iemand zich eraan gewaagd. En dus weten we dat een volwassen egel 5000 tot 8000 stekels heeft die 1 tot 2 centimeter lang zijn. Net als wij mensen verhaart (of 'verstekelt') een egel ook zijn hele leven.

Egels worden met stekels geboren. Tijdens de geboorte zit er nog een huid omheen. Een paar uur later breken ze door: wit en zacht. De eerste echte stekels verschijnen een dag later.

De stekels geven de egel een perfecte bescherming. Is de egel opgerold, dan staan ze alle kanten uit en kan niets of niemand het dier zomaar aanraken. Dat oprollen is best moeilijk: jonge egeltjes doen er wel elf dagen over om dat te leren.

Bijeenkomst 21 september: Grassen

Ze staan overal, maar ze vallen niet altijd zo op: grassen! Ze hebben dan ook niet zulke kleurige bloemen als veel andere planten. Maar toch zitten de bloemetjes van een gras precies zo in elkaar. Ze gebruiken alleen niet de insecten voor de bestuiving, maar de wind. Heel veel van ons voedsel komt van grassen, denk maar aan meel, dat eigenlijk fijngemalen zaadjes van gras is. En we gebruiken gras voor veel meer, rieten daken bijvoorbeeld, want riet is ook een gras. Niet alles wat op gras lijkt is een gras, we hebben ook gekeken naar biezen, russen en zeggen. We hebben buiten grassen verzameld, en deze verwerkt tot een mooi kunstwerkje.

Bijeenkomst 5 oktober: Natuurkunst

Vandaag hebben we een fotoschilderij gemaakt. Niet zomaar een fotoschilderij, maar een hele bijzondere. Met een foto van zichzelf en buiten verzamelde natuurproducten, zoals bladeren, stokjes en zand zijn er door de kinderen ware kunststukken gemaakt. Erg creatief en geslaagd!

Bijeenkomst 19 oktober: Hutten bouwen

Vandaag gingen we hutten bouwen. We begonnen met een korte presentatie over het hout wat we gingen gebruiken, namelijk wilgenhout. De opkomst was niet zo hoog, dus verdeelden we de groep in twee groepjes. Van te voren hadden we hout geregeld bij Drechtwerk wat we konden gebruiken bij het bouwen van onze hutten. De ene groep bouwde hun hut in het bos en gebruikten bomen in de omgeving als steunen voor hun hut. De andere groep bouwde in een open veldje, er lagen grote blokken hout die gebruikt werden als lage muurtjes. Na een tijdje stevig door gebouwd te hebben, waren de hutten klaar. We keken bij elkaars hutten en braken gezamenlijk de hutten weer af, zodat Drechtwerk het hout gemakkelijk weer mee kon nemen.

Ken je iemand die zin heeft om ook mee te doen?

Mocht je een vriendje, vriendinnetje, klasgenootje of kennen die het misschien ook leuk zou vinden om met ons mee te gaan doen? Laat ze even contact opnemen met Peter! We hebben niet altijd direct plek, maar wanneer er plek is kan een nieuwe deelnemer komen kennismaken.

Als je een vriendje of vriendinnetje hebt die een enkel keertje wil mee komen dan kan dat alleen als dit uiterlijk een dag van te voren even is afgestemd met Peter.

Bijeenkomst 2 november: Vossen

Het is zaterdag 2 november als we weer een Biesbosch onderzoekers bijeenkomst hebben. Vandaag is er aandacht voor een mooi Nederlands roofdier de vos! Dat klinkt wat vreemd want we zouden toch afval gaan ruimen? Maar door de lage waterstanden is er gelukkig nog niet veel op de oever van het nationaalpark aangespoeld. De vos dus, de schrik van veel houders van kippen en ganzen. En toch zien we dat het best goed gaat met deze sluwe jager. Ook in de Biesbosch en zelfs in de Merwelanden en in de stad Dordrecht zelf komt hij steeds meer voor. Vandaag leren we hoe ze er uit zien, hoe groot ze zijn en hoe we de sporen in de natuur terug kunnen vinden. Buiten gaan we proberen de sporen van de vos terug te vinden dat lukt helaas niet. Wel komen we veel sporen van reeën, hazen, konijnen en de bever tegen. En geloof het of niet die laatste (de Bever) komen we ook echt tegen! Traag zwemt de bever die dag minuten lang vlak voor ons rond! Wauw!

Bijeenkomst 16 november: Geschiedenis

Hoe was het vroeger in de Biesbosch? Door middel van een quiz werden enkele jaartallen en belangrijke gebeurtenissen besproken. De Biesboschonderzoekers leerden bijvoorbeeld dat er zo veel water in de Biesbosch is vanwege de Sint Elizabethsvloed en dat er tijdens de tweede wereldoorlog veel onderduikers verstopt zaten in de kreken, omdat de Duitse soldaten daar liever niet kwamen. Maar om echt te weten hoe het vroeger in de Biesbosch was hebben we een tijd reis gemaakt. Drie groepjes gingen terug in de tijd en een groepje kreeg de kans om in de toekomst te kijken. Aan het einde van de bijeenkomst presenteerde elk groepje, in de vorm van een toneelstuk, wat mensen in de Biesbosch deden rond het jaar 1000, 1422, 1944 en 2119. En de begeleiders deden natuurlijk gewoon mee, zo was Hans een rover die van de boeren probeerde te stelen en probeerde Susanne voedsel naar de onderduikers te brengen zonder dat Duitse soldaat Patricia dit zag.

Bijeenkomst 30 november: Vaartocht en Wandeling Oude Kat – Huiswaard

Het goede nieuws voor vandaag was dat er te weinig vuil zou liggen om vuil te gaan rapen. Toch zijn we gaan varen. Het bleek een prachtige winterse ochtend, met zon en mist boven het water en bijna windstil (kijk maar naar de foto hieronder!). We hadden geen last van kou. Al direct zagen we beversporen. Spannend werd het even toen de motor van de boot even niet meer aansloeg, maar de schipper heeft dat kunnen fixen. We hebben een mooie wandeltocht gemaakt langs de Nieuwe Merwede. Er werden verhalen verteld van mensen die in de Tweede Wereld oorlog tussen bevrijd (Noord-Brabant) en bezet gebied (Zuid-Holland) met bootjes heen en weer voeren met medicijnen, onderduikers en meer. We zijn meer te weten gekomen over waarom er zoveel water in de Biesbosch kan verzamelen (waterberging voor als er hoge waterstanden zijn) en Bart heeft een fles met brief gevonden met een telefoonnummer. We hebben contact en begeleider Hans heeft in zijn beste Duits gesproken met de man die de fles in Karlsruhe in de Rijn heeft gegooid. Hoe het telefoonnummer in de brief terecht was gekomen wist hij zelf niet ... Een prachtige tocht waarbij we het vuil dat we zijn tegengekomen ook nog even hebben meegenomen (toch nog 2 vuilniszakken vol). De chocolademelk en beverkoeken smaakten heerlijk.

Bijeenkomst 14 december: Egelhuisjes bouwen

Egels gaan, wanneer het buiten koud wordt, in een winterslaap. Tijdens deze bijeenkomst gingen we de egels een handje helpen door geschikte onderkomens voor ze te bouwen. Dit deden we niet door zomaar een berg bladeren bij elkaar te harken, maar door echt vakmanschap te leveren. Compleet met een taakverdeling een bouwontwerp en een van te voren gekozen locatie gingen we in drie groepen op pad. Na een paar uur hard werken stonden er drie nieuwe egel-villa's in de Biesbosch. Volgend keer gaan we heel voorzichtig een kijkje nemen.

Contact

Als je nog verdere vragen hebt, de vaste contactpersoon is:
Peter Nienkemper

Groeten van de werkgroep,
Riet, Susanne, Peter, Bart, Clarien, Hans, Patricia, Tom en Channah

Wie zijn wij?

Clarien

Ik ben getrouwd en woon sinds enkele jaren in een duurzaam huis in Dordrecht. Sinds 1990 ben ik actief in de Biesbosch als vrijwillig gids. In het dagelijks leven ben ik werkzaam binnen de geestelijke gezondheidszorg als praktijkondersteuner geestelijke gezondheid en als beleidsmedewerker. Peter Nienkemper en ik zijn de initiatiefnemers tot het oprichten van de jeugdnatuurgroep. De gedachte hierbij was: wat zou het toch mooi zijn als kinderen al op jonge leeftijd een binding kunnen krijgen met de Biesbosch, een prachtig natuurgebied wat in 'onze achtertuin' ligt, maar waar kinderen niet zo maar zelfstandig heen kunnen. Vanuit een fijne werkgroep lukt dat inmiddels al ruim 15 jaar. Het is fijn te merken dat er veel kinderen geïnteresseerd zijn hierin en vaak jarenlang deelnemen. Al van jongs af aan ben ik zelf geïnteresseerd in de natuur, in het bijzonder in vogels en de ontwikkeling en het verhaal van een gebied. Ik doe dit graag wandelend en heb dan meestal wel een fototoestel bij mij. Alle nieuwe natuurontwikkelingen in de Biesbosch zijn fantastisch om te volgen. Er gebeurt zo veel!

Hans

Hallo, ik ben Hans Bruning. Geboren in Friesland, opgegroeid in Drenthe, studietijd in Overijssel, maar nu helemaal geworteld in Dordrecht. Toen ik, helemaal aan het begin, gevraagd werd voor de Jeugdnatuurgroep heb ik wel even getwijfeld, want elke 14 dagen een ochtend is best veel. Maar ik was al een tijdje schoolgids geweest, en de natuur in met jonge nieuwsgierige kinderen is toch wel heel leuk. En zo is het gekomen! Ik ben soms ook aan de balie van het Biesboschcentrum te vinden, twee dagen in de week ben ik ecooloog, en ik sta ook nog af en toe voor de klas.

Peter

Vanaf zeer jonge leeftijd ben ik volkomen gek van alles wat met natuur te maken heeft. Eerst vogels en vissen maar later bijvoorbeeld ook vlinders en libellen. Het is dan ook niet raar dat ik als bioloog al bijna 35 jaar voor de klas sta. Ruim 25 jaar geleden zijn Clarien en ik tijdens een wandeling met de honden op het idee gekomen een jeugdnatuurgroep te beginnen. Mijn eigen dochters zorgden voor enige vertraging. Maar toen de dochters 7 en 9 werden ontstond het idee opnieuw en ging het door. Gelukkig maar want anders had ik al die mooie natuurmomenten samen met de Biesboschonderzoekers nooit kunnen beleven.

Tom

Mijn naam is Tom, en ik ben zelf begonnen als lid van de Biesboschonderzoekers toen ik 9 was. Ik heb het als deelnemer jaren heel erg naar mijn zin gehad, want het was super leuk om lekker naar buiten te gaan, en elke week iets nieuws te leren. Ik vond het zelfs zo erg leuk dat ik uiteindelijk deel ben geworden van de begeleiding, zodat ik kon blijven! Ik leer nog steeds elke keer nieuwe dingen, en leer anderen graag alles wat ik zelf in die tijd heb mogen leren!

Wie zijn wij?

Susanne

Elke bijeenkomst neemt een van de kinderen het logboek mee naar huis om daarin te schrijven wat we die bijeenkomst gedaan hebben. Ik had de eer om de aller eerste pagina te schrijven. Ik was toen zelf een Biesboschonderzoeker en ongeveer 10 jaar oud. Nu ben ik 26 jaar oud, afgestudeerd bioloog (Universiteit Leiden) en werk ik als onderzoeker in opleiding bij het Leids Universitair Medisch Centrum en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Ik doe onderzoek naar de ecologie van de bacteriën in ons lichaam. Ik vind het leuk om de kinderen te leren over de dingen die overal om ons heen gebeuren zonder dat we het direct door hebben of makkelijk kunnen zien.

Riet

Ik ben Riet en ik zit al 16 jaar met veel plezier bij de leiding van de jeugdgroep. Ik weet overal wel iets van, in het bijzonder van eieren verven met natuurlijke producten: bloemetjes, blaadjes en nog veel meer.

Ik ben zo'n beetje in de Biesbosch geboren, vroeger woonde ik op een ark in de Brabantse Biesbosch. Ik ben eigenlijk altijd op het water geweest; wonen, werken en natuurlijk voor ontspanning.

Bart

Ik ben Bart, 19 jaar oud en ik ben al ruim 12 jaar actief bij de Biesboschonderzoekers. Eerst natuurlijk als lid, maar nu al enige tijd als begeleider en dit doe ik natuurlijk met veel plezier. Buiten de Biesboschonderzoekers om ben ik geregeld in de Biesbosch te vinden, te voet of met onze boot. Afgelopen jaar heb ik het Johan de Witt afgerond en volgend jaar ga ik beginnen aan een studie, hoogstwaarschijnlijk aan de Universiteit Wageningen.

Channah

Hoi! Ik ben Channah en ik woon in Dordrecht. Vaak fiets ik vanuit mijn huis naar de Biesbosch groep. Ik ben 13½ jaar oud en zit in de tweede klas van de middelbare school en sinds dit jaar doe ik mee als hulpleiding bij de groep. Thuis hebben we een hele knaagdierbende (konijnen, tamme ratten en muizen). Later wil ik dierenarts worden. Ik hoop dat jullie het leuk (gaan) vinden bij de club. Kom eens een praatje maken, ik hou van kletsen (-; O ja, als je in het water valt kom ik je wel redden, ik heb namelijk 8 zwemdiploma's!

